Memòria 2021

SeDAC Servei de Documentació i Accés al Coneixement

Ajuntament de Barcelona

SeDAC Servei de Documentació i Accés al Coneixement

Memòria 2021

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de **Reconeixement (by)**. Es permet qualsevol explotació de l'obra , incloent-hi una finalitat comercial, així com la creació d'obres derivades, la distribució de les quals també està permesa sense cap restricció, sempre que se'n citi la font.
La llicència completa es pot consultar a
http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca

Presentació

Ja ha passat un any des de la darrera memòria del Servei de Documentació i Accés al Coneixement (SEDAC).

El SEDAC va iniciar el 2021 encara amb restriccions d'accés als serveis presencials degut a la crisi sanitària, però l'informe que avui us presentem, ens mostra el seu retorn a la normalitat.

La implicació d'aquest centre en facilitar fonts d'informació fiables sobre l'activitat municipal i l'associació amb la pròpia Institució per assolir els objectius de planificació estratègica d'una ciutat intel·ligent com Barcelona, són característiques d'un servei, ric i flexible, que ens demostra la capacitat d'adaptació i d'evolució al ritme d'una societat diversa.

La documentació municipal és un mirall de les comunitats. Donar-hi accés permanent, per defecte, sense barreres ni restriccions, és una obligació i una gran finestra que proporciona l'oportunitat d'accedir als debats del moment, o a la memòria passada, en igualtat de condicions per tothom. La ciutadania troba en aquesta documentació qualsevol solució derivada d'una necessitat, d'una responsabilitat com administrat, d'una pregunta o d'una simple curiositat. Les estadístiques ens mostren més d'un milió de visualitzacions de documents publicats per l'Ajuntament de Barcelona. És una xifra extraordinària que refrenda l'interès comunitari per la informació del govern municipal i justifica els recursos corporatius dedicats.

Recordem que les publicacions dels governs són sovint complexes i molt especialitzades i malgrat tenir-les molt a prop del públic gràcies a les diferents plataformes en línia, les seves característiques requereixen, sovint, d'expertesa i d'habilitats informacionals per entendre-les i saber reutilitzar-les. Que les disposicions legals estiguin accessibles en línia no significa que la ciutadania sàpiga interpretar-les per això, l'ajuda i l'assistència d'experts bibliotecaris és una de les tasques que desenvolupa acuradament el SEDAC, empoderant als seus usuaris i usuàries.

Us convido a llegir aquesta inspiradora i variada memòria.

Agustí Abelaira Dapena
Gerent de Recursos

Sumari

Xifres 2021 **5**

Serveis d'Accés I Atenció al Públic **7**

Consultes de l'Ajuntament de Barcelona **9**

Consultes de la ciutadania **15**

Serveis Electrònics d'Accés i Descoberta **18**

Biblioteca digital **21**

Bases de dades comercials **22**

Norma, portal jurídic de Barcelona **23**

BCNROC, Repositori Obert de Coneixement **25**

BCNExplor@, plataforma de descobriment **32**

Servei de Digitalització i Preservació **34**

Servei d'Adquisicions **36**

Biblioteques departamentals **37**

Font de la imatge: Biblioteca Reial danesa : Det Kgl. Bibliotek.Font propia, 2022

Què fem al SEDAC?

EL CONEIXEMENT MUNICIPAL A L'ABAST DE TOTHOM

MISSIÓ

Impuls de l'accés lliure, gratuït i, sense restriccions legals ni econòmiques, als documents públics municipals, especialment en formats digitals, per potenciar la transparència, les oportunitats d'equitat econòmica, el diàleg intercultural i la reutilització de la informació municipal.

Servei d'Accés i Atenció al Públic

El Servei d'Accés i Atenció al Públic és la porta d'entrada a tots els serveis d'informació del SEDAC que requereixen de l'atenció dels bibliotecaris-documentalistes.

Al 2021, l'atenció al públic va estar disponible tots els dies de l'any, excepte el mes d'agost que es va proporcionar el servei en línia.

La prestació del servei presencial es va proporcionar en horari restringit durant el primer semestre de l'any 2021 respectant la cita prèvia, els límits d'aforament, les mesures de seguretat i les quarantenes decretades per la manipulació dels documents durant la crisi sanitària.

A partir del juliol del 2021, amb la reincorporació als llocs de treball, es va anar recuperant l'activitat amb normalitat fins el darrer mes de l'any que van tornar a activar-se les restriccions.

El SEDAC es dirigeix a dos tipus d'usuaris molt diferenciats: el personal de l'Ajuntament de Barcelona considerat com usuari intern i, l'usuari extern a la Corporació municipal, que han estat la ciutadania, les empreses i les institucions interessades en assumptes relacionats amb el govern local.

Serveis d'Accés i Atenció al Públic

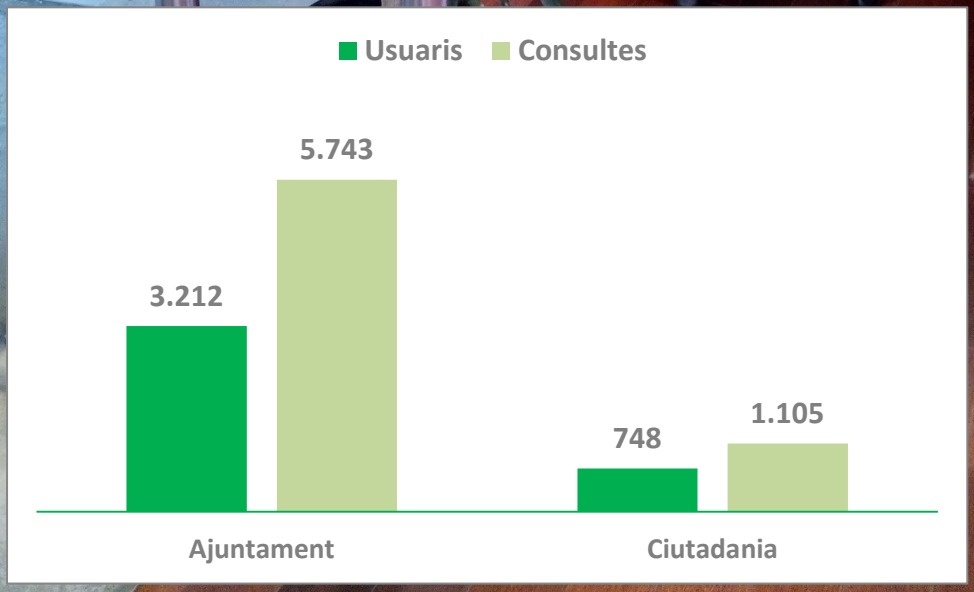

Enguany s'ha incrementat el nombre d'usuaris no presencials, tant de l'Ajuntament que han augmentat un 14%, com de la ciutadania que han pujat un 27% malgrat les restriccions pandèmiques. En canvi, les consultes municipals s'han reduït un 35% mentre que les consultes externes han pujat un 39% respecte a l'any 2020.

Consultes de l'Ajuntament de Barcelona

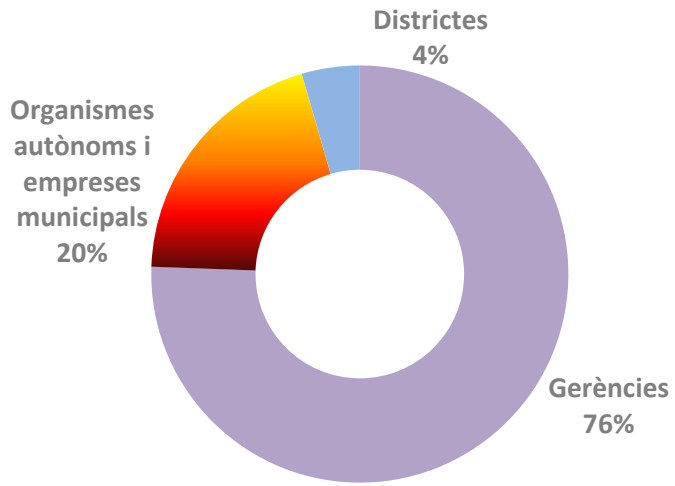

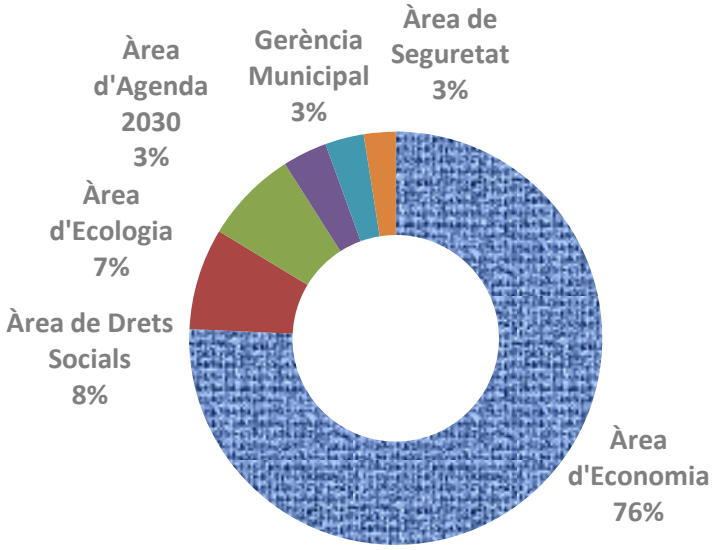

El servei intern de circulació de revistes va restar suspès durant tot l'any i el servei de préstec interbibliotecari tampoc es va poder satisfer els sis primers mesos del 2021.

La consulta de les diferents gerències municipals s'ha reduït percentualment en un 4% i també els Districtes que han baixat un 3% respecte a l'any 2020.

En canvi, les entitats i organismes municipals han requerit dels serveis d'atenció al públic un 7% més que l'any anterior, destacant l'ICUB i IMH que han incrementat les consultes 3 punts respectivament.

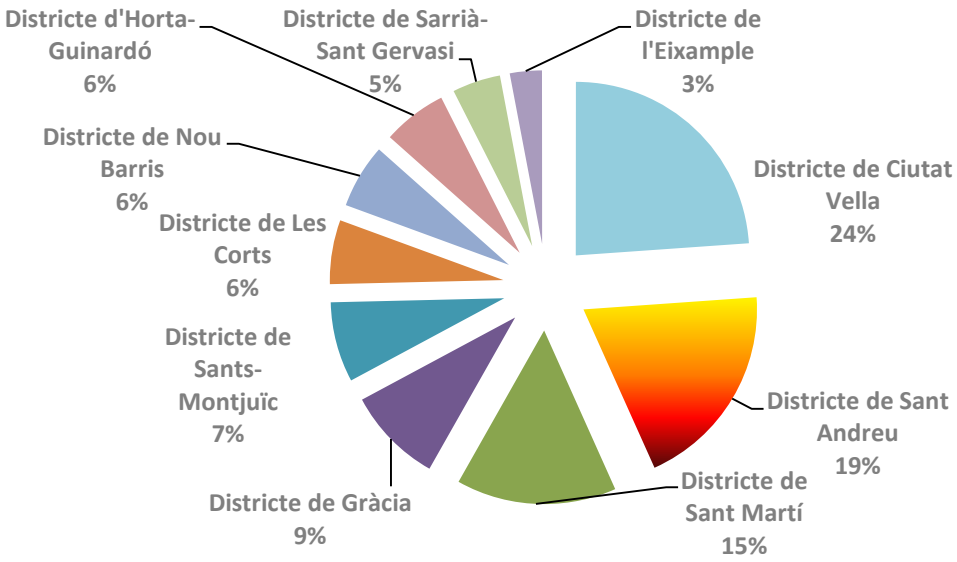

Consultes Districtes

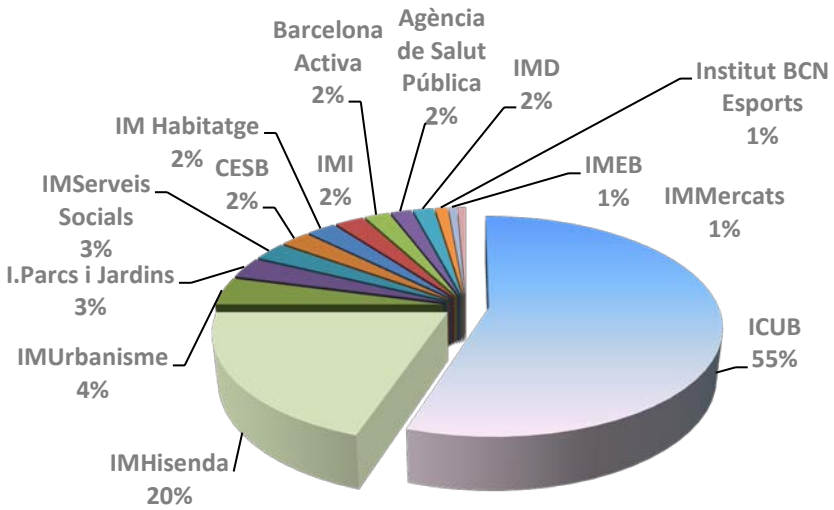

Consultes Organismes

La difusió selectiva de la informació (DSI), servei personalitzat d'entrega d'informació en funció dels perfils d'interès dels usuaris municipals, ha representat un 42% de l'activitat que ha donat el Servei d'Accés i Atenció al públic. El DSI permet avançar-se a les necessitats concretes dels departaments municipals i contribueix a mantenir-los al dia. Aquesta facilitat ha estat possible gràcies al coneixement que tenen els bibliotecaris del servei de referència de les diverses activitats i funcions dels òrgans municipals. Aquest servei és un del més ben valorats pels usuaris interns.

Les consultes de l'Ajuntament sobre un o diferents temes han representat un 35% del total. El tema més demanat ha estat la gestió pública. A més, s'han treballat informes molt especialitzats per donar resposta a consultes més complexes sobre diferents matèries.

L'usuari intern ha requerit, a més, altre tipus de consultes com les de caire tècnic que han representat un 20% respecte al total, aquestes son peticions d'ajuda i suport en temes relacionats amb l'ús de la tecnologia que es necessita per accedir als recursos electrònics que s'ofereixen de forma corporativa des del SEDAC.

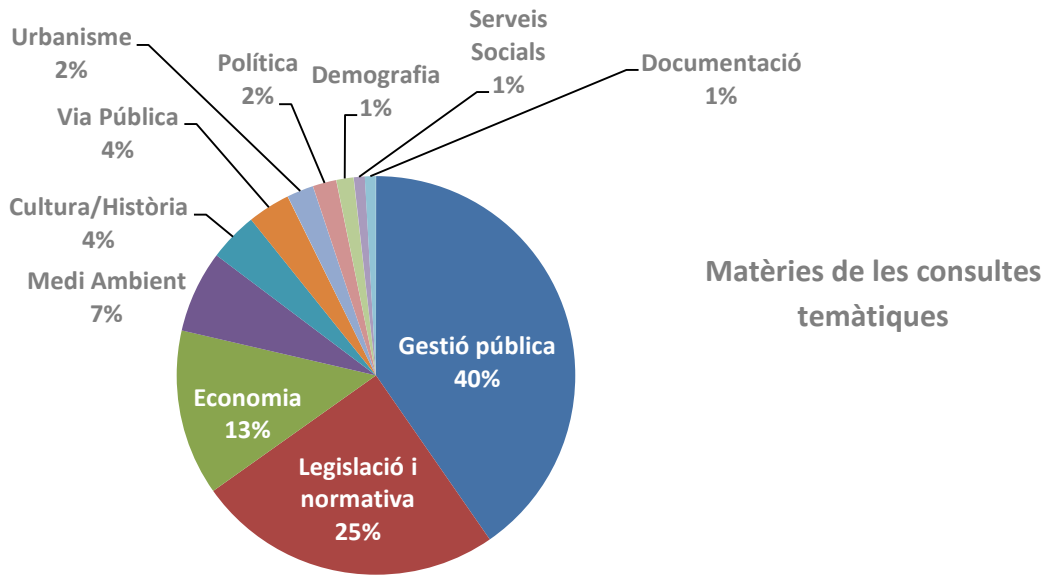

FUNCIÓ

Garantir que els departaments municipals tenen les evidències documentals, fiables i sòlides que li permeten prendre les decisions adequades, elaborar normes, dissenyar programes i assolir els objectius marcats.

Per donar resposta a les consultes municipals, el 84% de les fonts d'informació utilitzades pels bibliotecaris de referència han estat fonts electròniques. Les més usades són les revistes en línia. És destacable que un 11% d'aquestes fonts han estat d'Accés Obert.

Un 73% dels documents que s'han entregat als departaments municipals, eren en format electrònic i un 25% han estat recursos impresos de la col·lecció del SEDAC que s'han facilitat en préstec.

Des de l'inici de la pandèmia per la COVID-19, els préstecs del propi fons han continuat a la baixa retrocedint 39 punts respecte a l'any 2020 i les peticions de préstecs interbibliotecaris i d'obtenció de documents a biblioteques externes s'han reduït un 29%.

Remarcable el baix ús de les revistes paper a causa de l'aturada del servei de circulació i la reducció d'usuaris interns presencials en favor dels usuaris en teletreball.

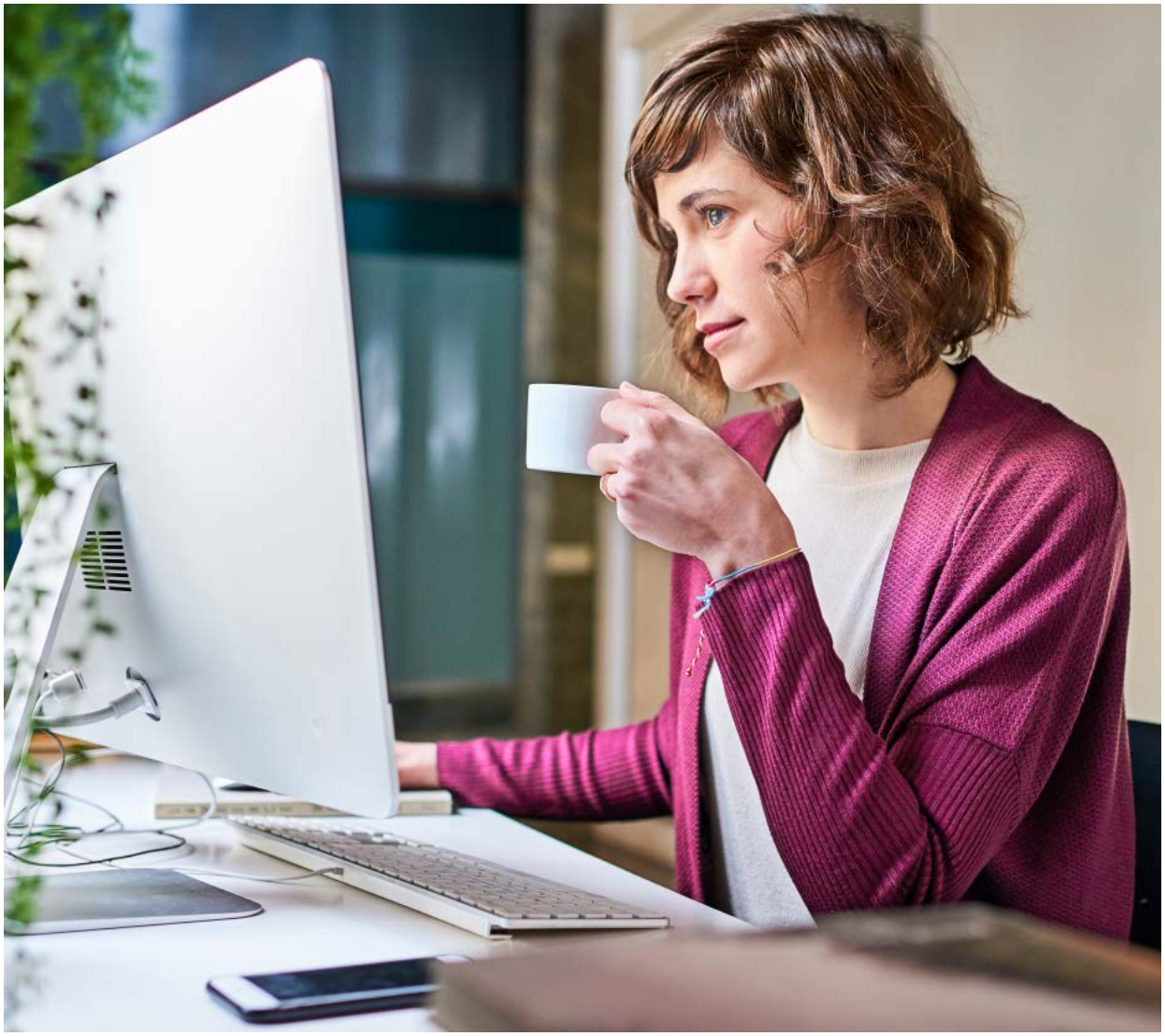

Fonts d'informació electròniques usades

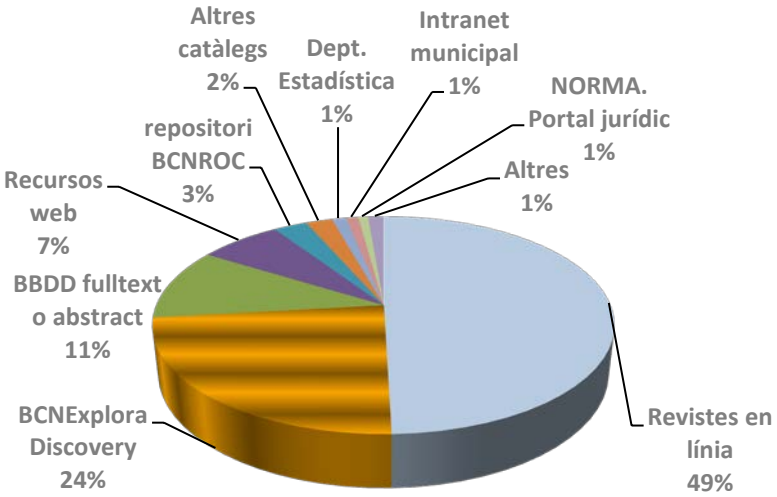

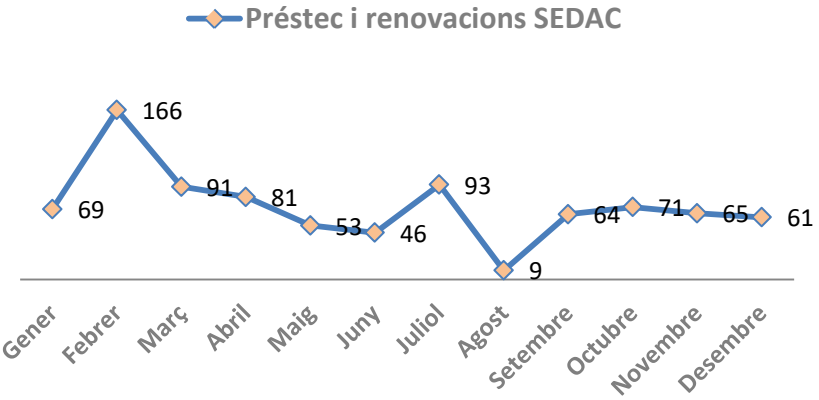

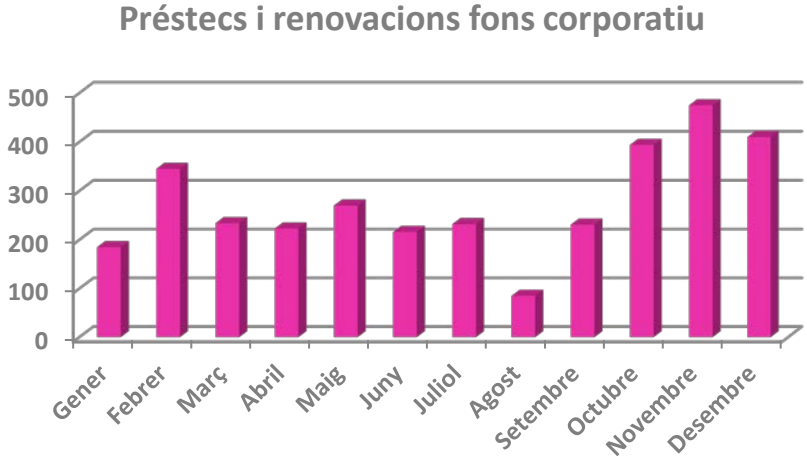

FUNCIÓ

Impulsar la descoberta i accés permanent dels documents públics de l'Ajuntament de Barcelona, especialment en el mon digital, per garantir una visió a llarg termini per la societat actual i les futures.

Consultes de la Ciutadania

El SEDAC està obert a tothom interessat en la documentació i informació pública de l'Ajuntament de Barcelona per tal de garantir l'accés lliure i gratuït al coneixement municipal publicat.

La documentació recollida pot ser de qualsevol tema i reflecteix les actuacions de la Corporació, els debats i les diferents realitats de la ciutat al llarg dels anys.

A través del Servei d'Accés i Atenció al Públic, la ciutadania, empreses i institucions poden consultar la informació pública que genera l'administració de la ciutat de Barcelona i disposar de l'ajuda i assistència dels bibliotecaris-documentalistes que són experts en gestió i continguts del govern municipal.

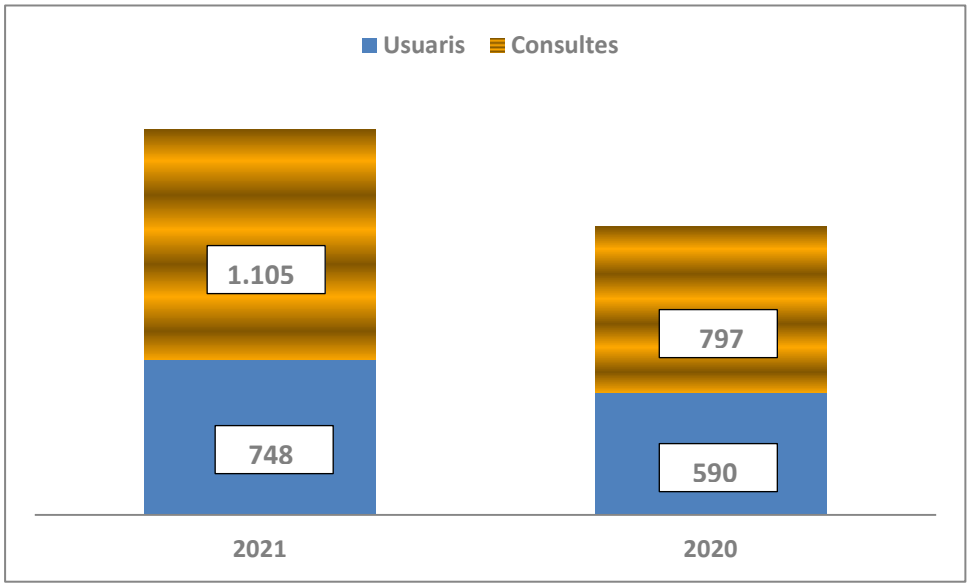

Al 2021, els usuaris i les consultes externes han augmentat 39% respecte a l'any anterior malgrat els mesos de restriccions durant la crisi sanitària. El 78% de les respostes que ha donat el servei d'informació anaven dirigides a cobrir les necessitats de la ciutadania, mentre que el 22% restant s'han donat a institucions i empreses.

Un 69% dels usuaris externs ha plantejat les seves peticions per correu electrònic, un 16% en persona i un 15% per telèfon. Aquestes dades encara estan lluny de les xifres prepandèmia quan les consultes digitals representaven un 52%.

Només un 10% de les peticions externes han arribat a través de la bústia de tramitació municipal IRIS, la resta ho ha fet per la bústia electrònica general del SEDAC.

El 67% de les consultes externes han estat temàtiques. Només el 19% han estat peticions de dades factuals. La matèria més consultada per tothom és la gestió local. Els següents assumptes més sol·licitats varien en funció del tipus d'usuari: en el cas de la ciutadania, són els aspectes urbanístics i demogràfics sobre la ciutat; en el cas de persones jurídiques, la segona matèria més consultada és la cultura, seguida de peticions sobre demografia.

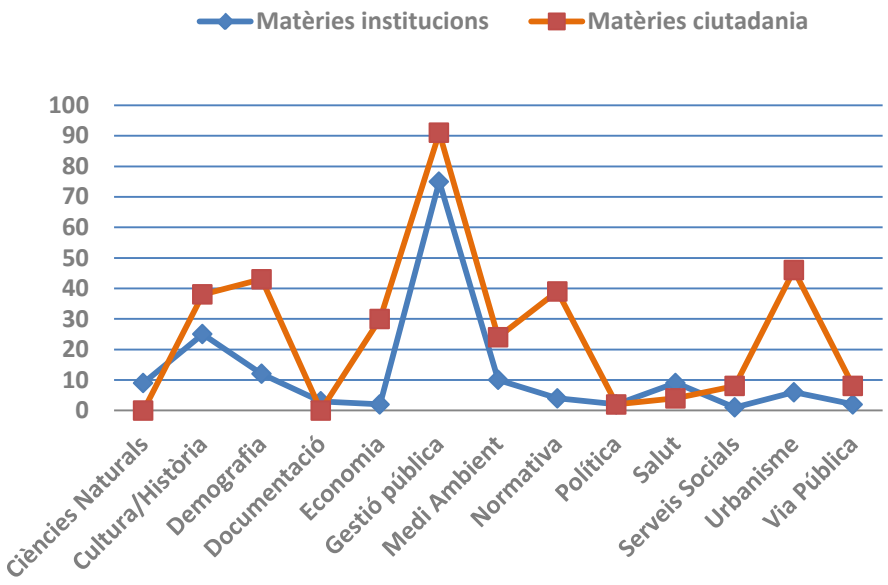

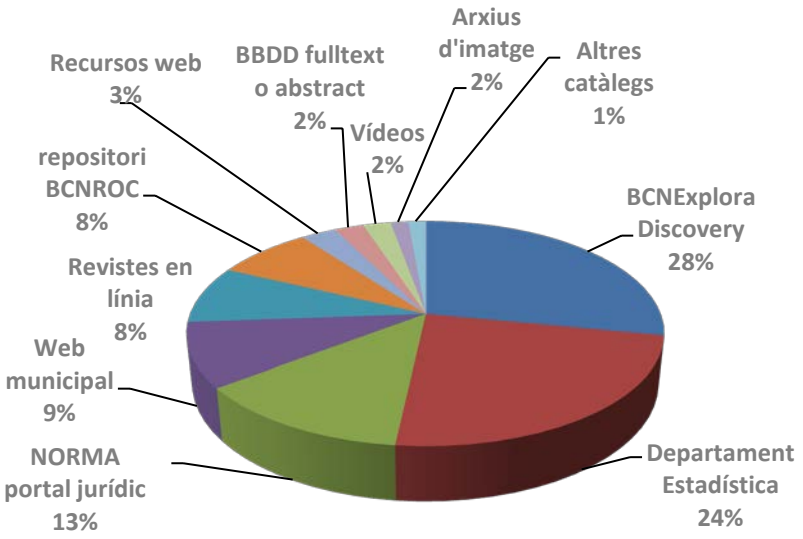

Fonts d'informació electròniques usades

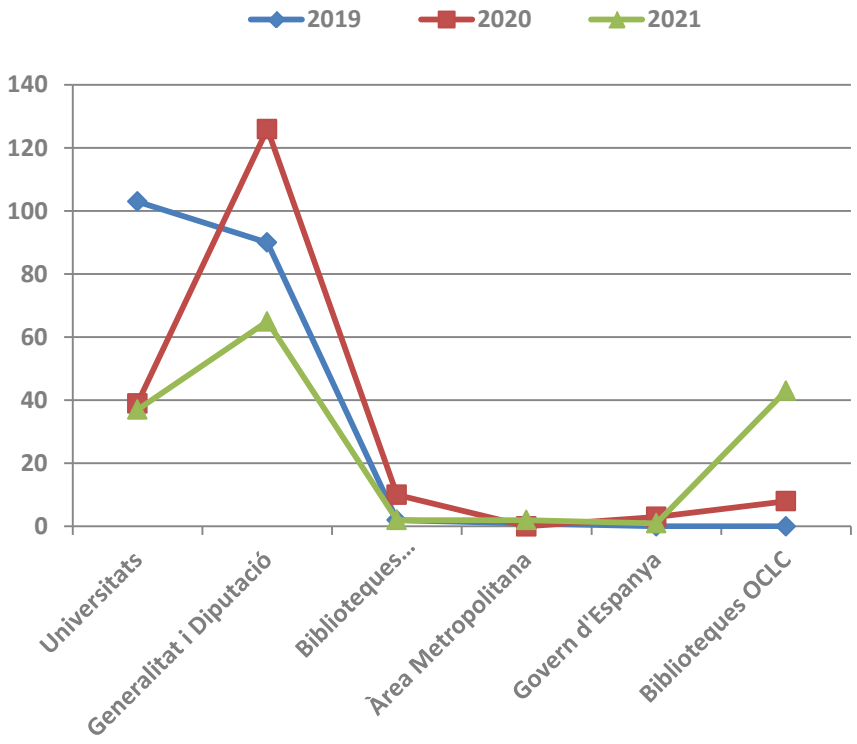

Institucions usuàries

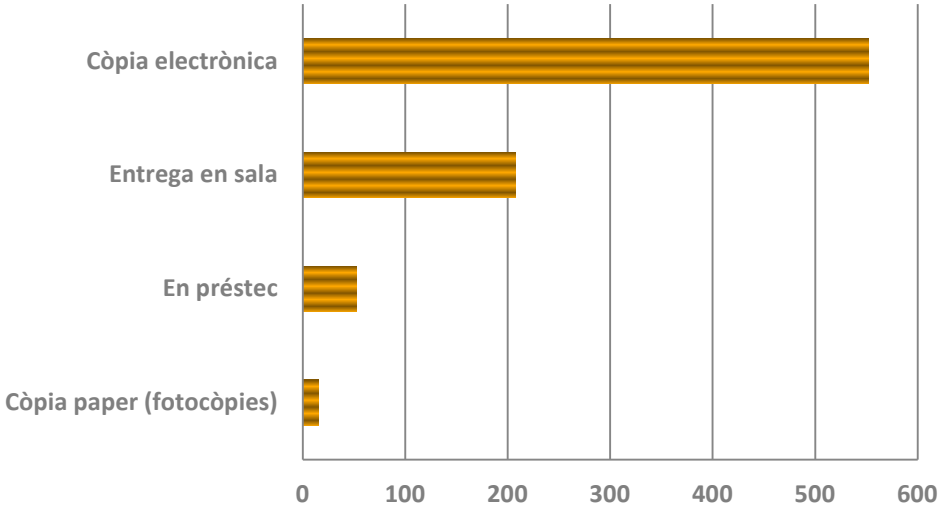

Com s'entreguen les fonts impreses

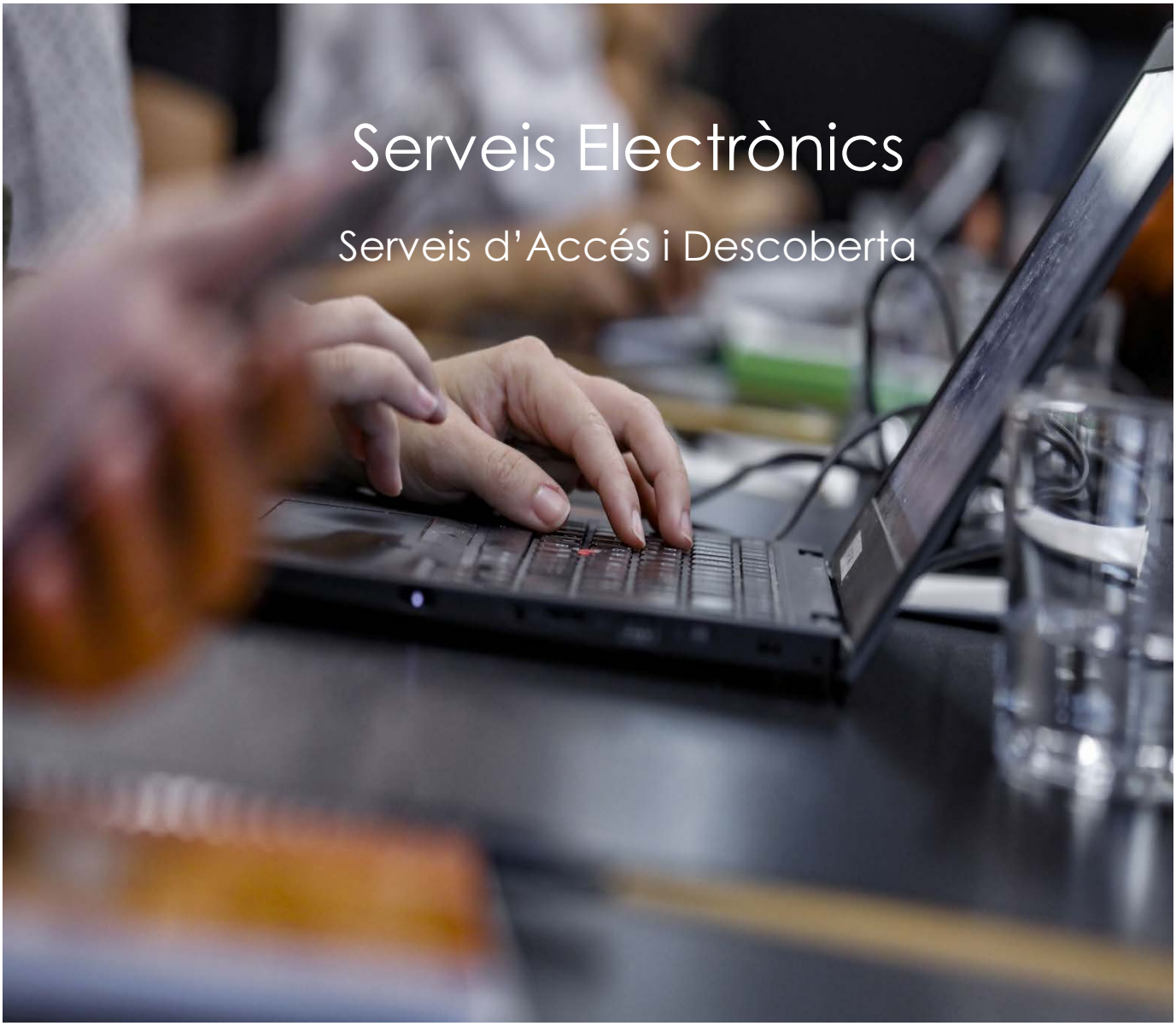

FUNCIÓ

Afavorir que els usuaris puguin accedir als documents municipals, en qualsevol moment i des de qualsevol lloc, a través dels dispositius mòbils connectats a les xarxes digitals o altres canals que puguin existir.

Els serveis electrònics inclouen tots els serveis d'informació d'accés remot que els usuaris poden usar, de forma autònoma, des de les diferents plataformes i dispositius que es gestionen.

Al 2021, es destacable la recuperació en l'ús dels serveis en línia. Les visites han superat les xifres prepandèmia amb un 5% respecte al 2019.

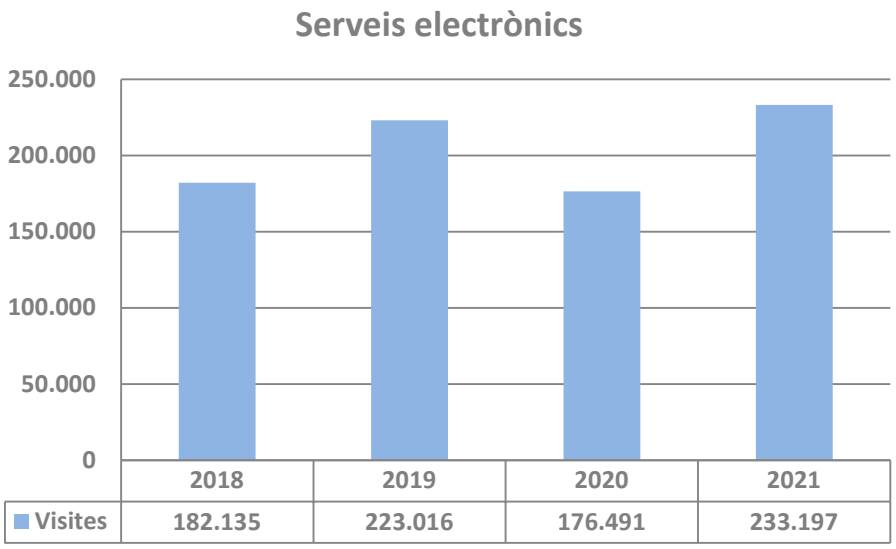

233.197
VISITES TOTALS SERVEIS ELECTRÒNICS

120.431
VISITES BCNROC

78.439
DOCUMENTS MUNICIPALS EN LÍNIA

60.303
VISITES A NORMA PORTAL JURÍDIC

1
Dues plataformes:
INTRANET I INTERNET

2
SERVEIS 24x7x365

3
Dues comunitats:
CIUTADANIA I PERSONAL MUNICIPAL

El servei electrònic més utilitzat ha estat el repositori institucional BCNROC que representa el 52% de l'ús total, seguit del portal jurídic Norma que va néixer al juliol del 2020 i ha tingut un 15% de visites respecte al total del 2021. Ambdós serveis d'informació es presten des de la internet. El tercer recurs més usat és l'accés a les diferents biblioteques digitals de proveïdors comercials, servei restringit al personal municipal.

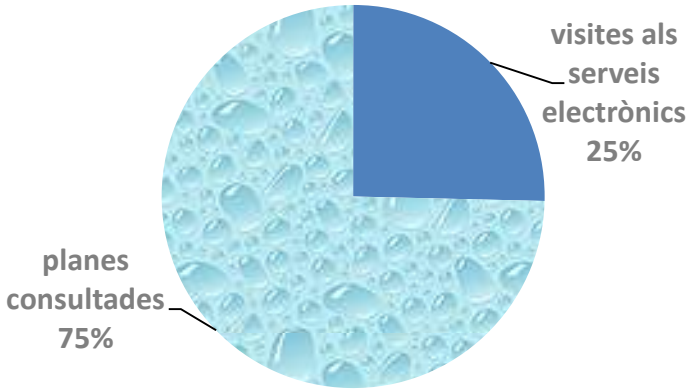

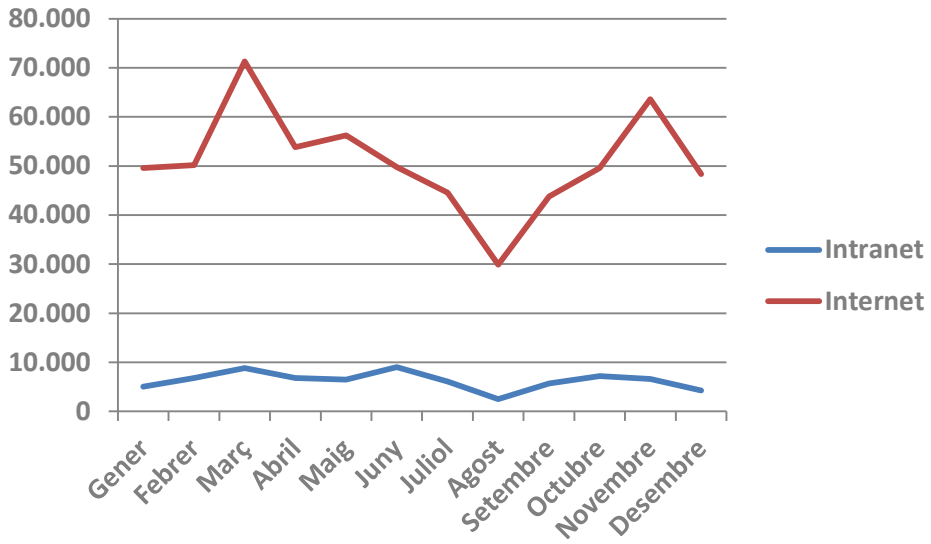

Biblioteca digital

El personal de tot el grup municipal pot consultar 24X7X365, a través de la intranet i/o des d'Internet mitjançant el catàleg BCNExplor@, els llibres electrònics de les diferents editorials jurídiques que s'ofereixen. Al 2021, hi ha hagut una mitja de 1.679 documents descarregats mensualment.

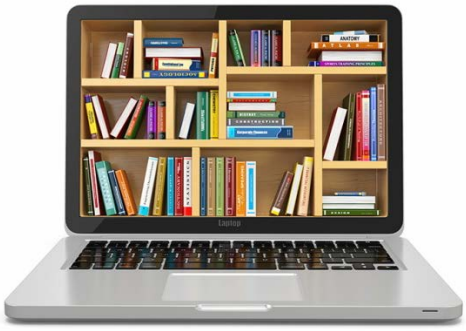

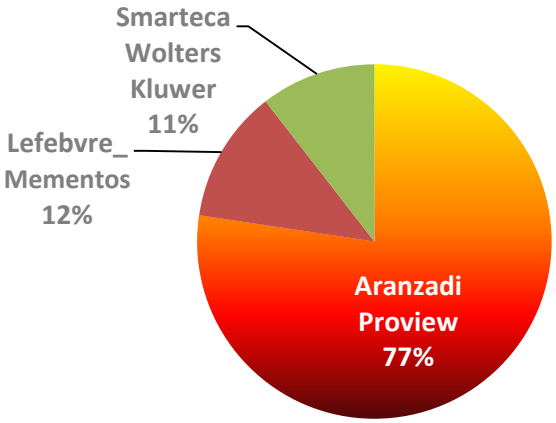

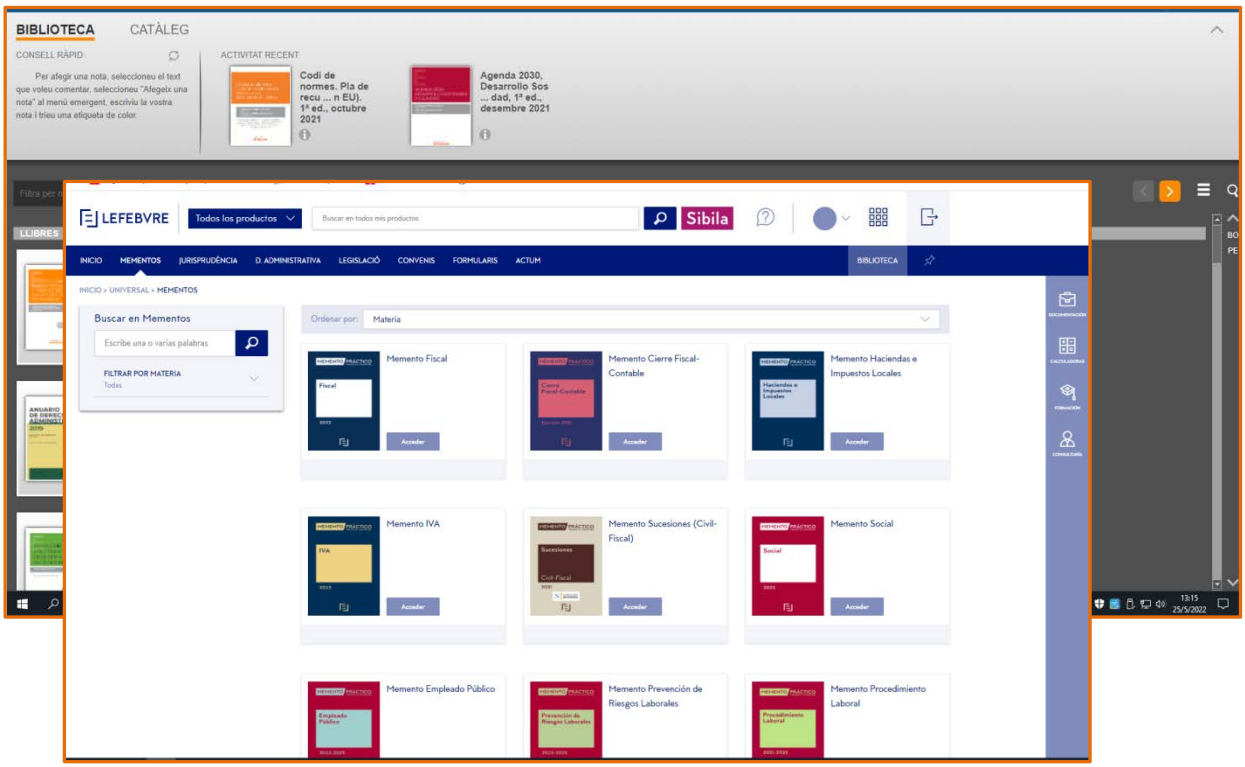

Bases de dades comercials

La gran majoria de bases de dades que es contracten des del SEDAC són de temàtica jurídica, administrativa i patrimonial. Els usuaris municipals hi tenen accés independentment del lloc on es troben i des de qualsevol dispositiu connectat a internet.

Al 2021, el recurs d'informació que més visites ha rebut ha estat el del proveïdor Vlex i, en canvi, la base de dades que ha tingut més descàrregues de documents ha estat Neo Sibila de Lefebvre.

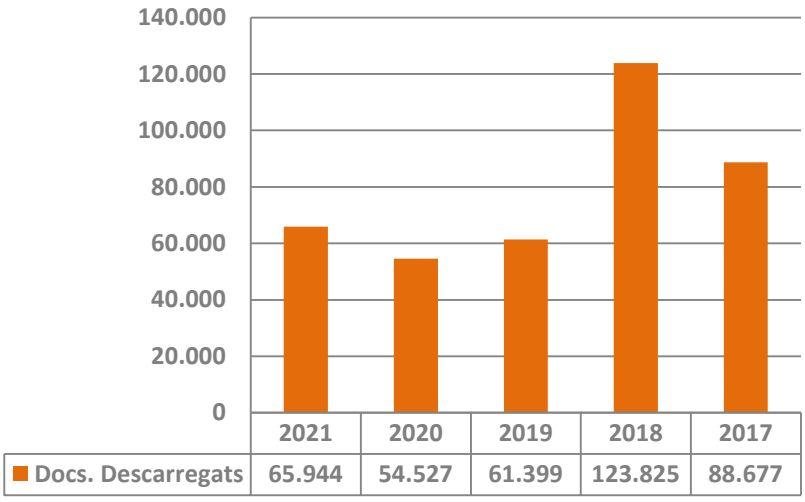

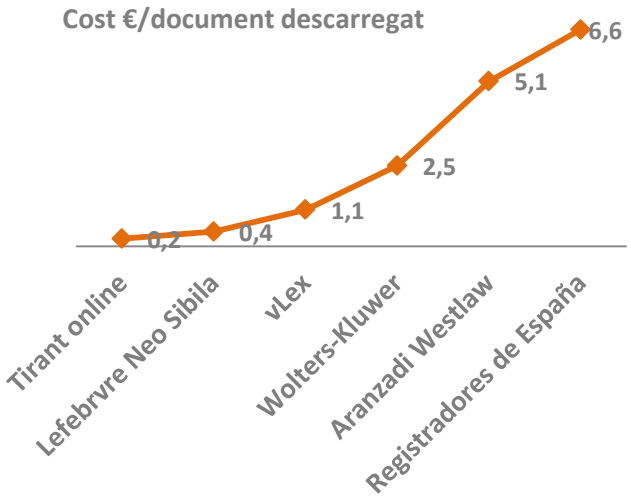

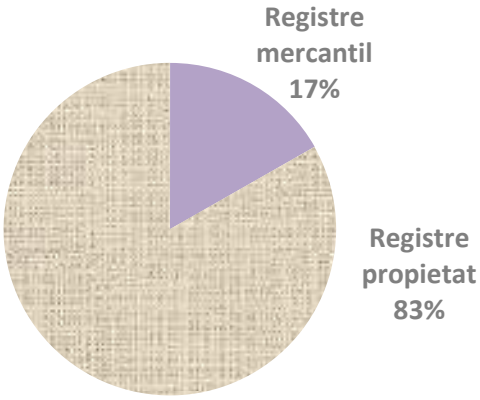

Norma : Portal Jurídic de Barcelona

Norma és l'eina jurídica de l'Ajuntament de Barcelona per facilitar el coneixement, a tothom, de les normes municipals vigents. Inclou la normativa municipal i la documentació jurídica rellevant per facilitar la consulta i reutilització d'aquesta informació.

El portal també facilita conèixer la jurisprudència de la qual és part l'Ajuntament i contribueix a donar compliment als requisits de publicitat activa i de consolidació de les normes previstes a les lleis de transparència. Està en funcionament des de juliol del 2020.

Un 11% de les sessions rebudes, han estat realitzades pel personal municipal, la resta provenen de l'exterior, la qual cosa demostra l'interès en aquest recurs d'informació jurídica.

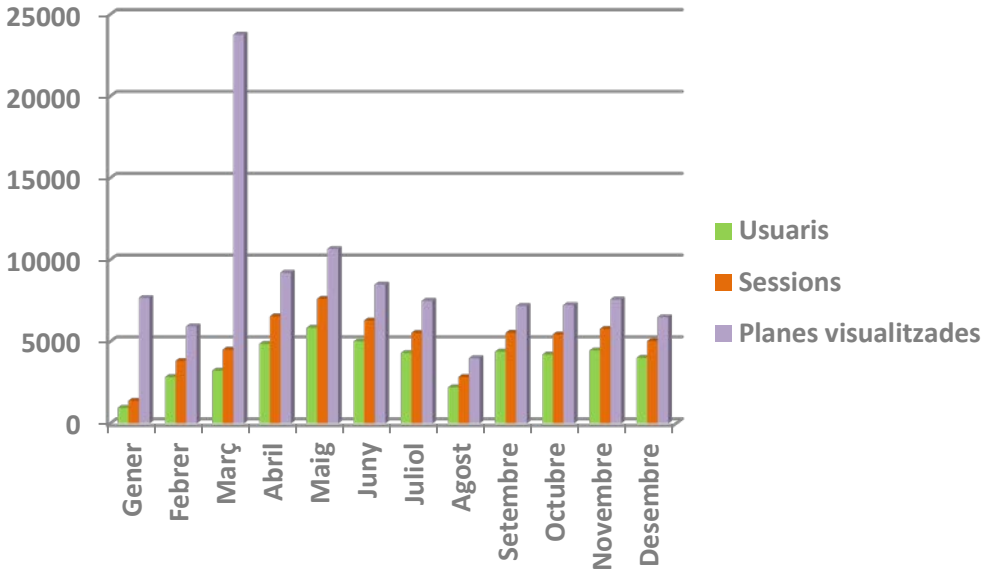

5.025 Sessions d'usuari/mes

289 planes visualitzades/dia

629 normes

2.382 sentències

248 dictàmens del Consell tributari

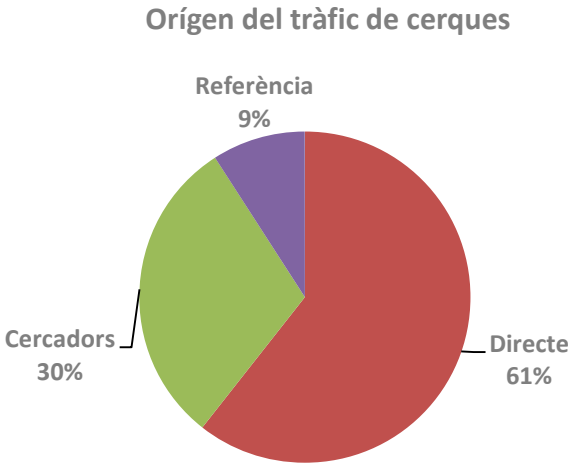

FUNCIÓ

Impulsar la reutilització dels documents municipals per permetre explotacions innovadores i contribuir a potenciar el creixement econòmic de la ciutat.

BCNROC

Repositori de Coneixement Obert de Barcelona

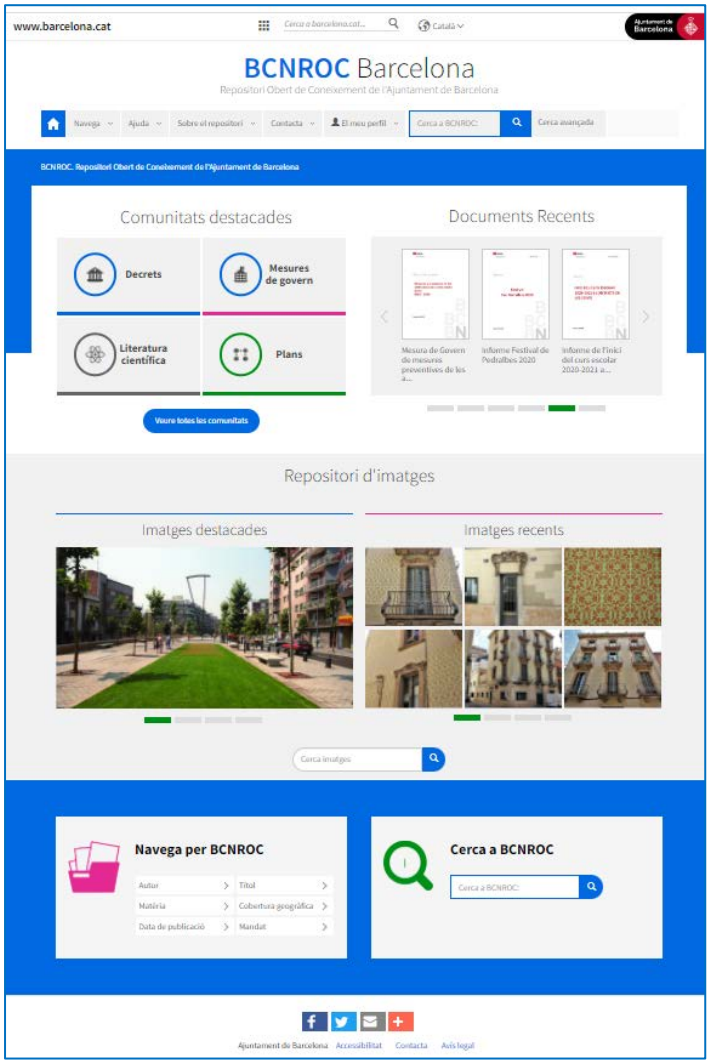

bcnroc.ajuntament.barcelona.cat

29% creixement sessions d'usuari

El 81% de les visites provenen de l'exterior a l'Ajuntament

10.036 sessions d'usuari/mes

1.050.725 vistes de documents

78.439 documents municipals en Accés Obert

42.301 documents en CC-BY per reutilització

42.604 vistes de col·leccions

154 editors

601 vídeos

46.388 fotografies

30.195 documents textuals

39 comunitats

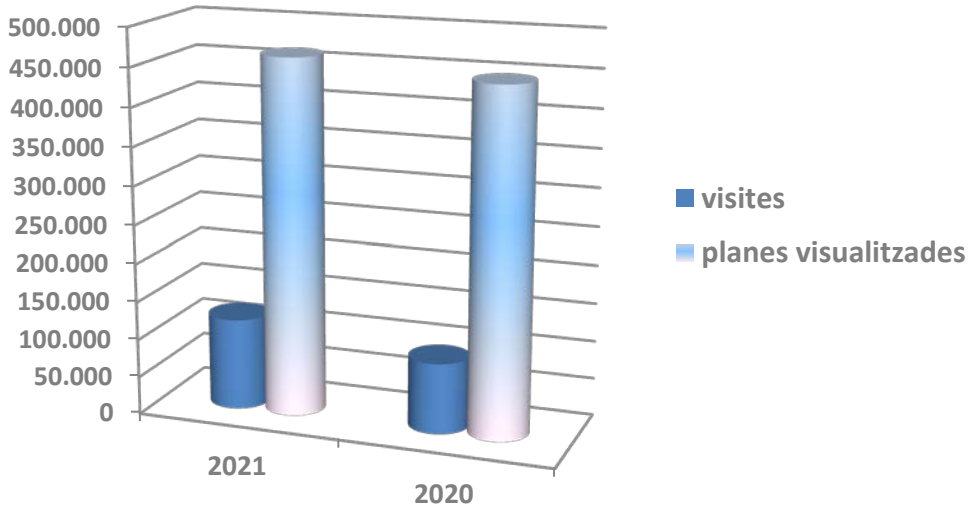

Orígen del tràfic de cerques

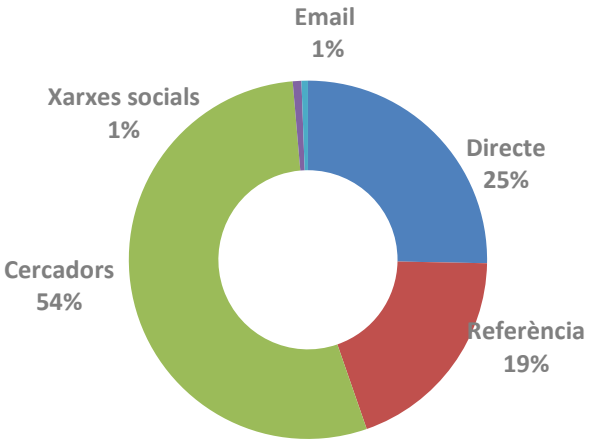

19% de sessions provenen de mòbils i tauletes

4.384 fitxers penjats a BCNROC pels departaments municipals

99 departaments han entrat els seus documents al 2021

42 editors municipals formats

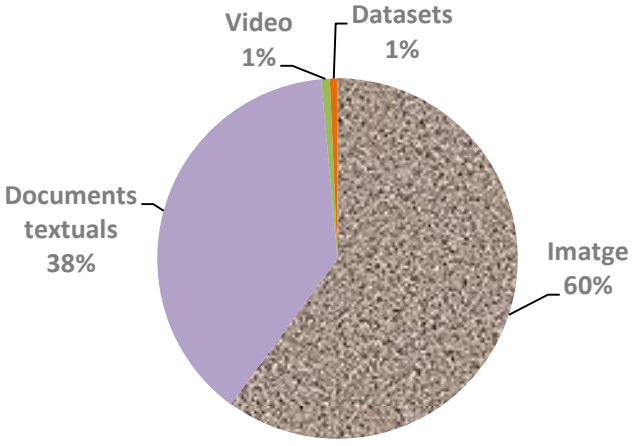

Tipologia de documents a BCNROC

DESTACATS AL BCNROC

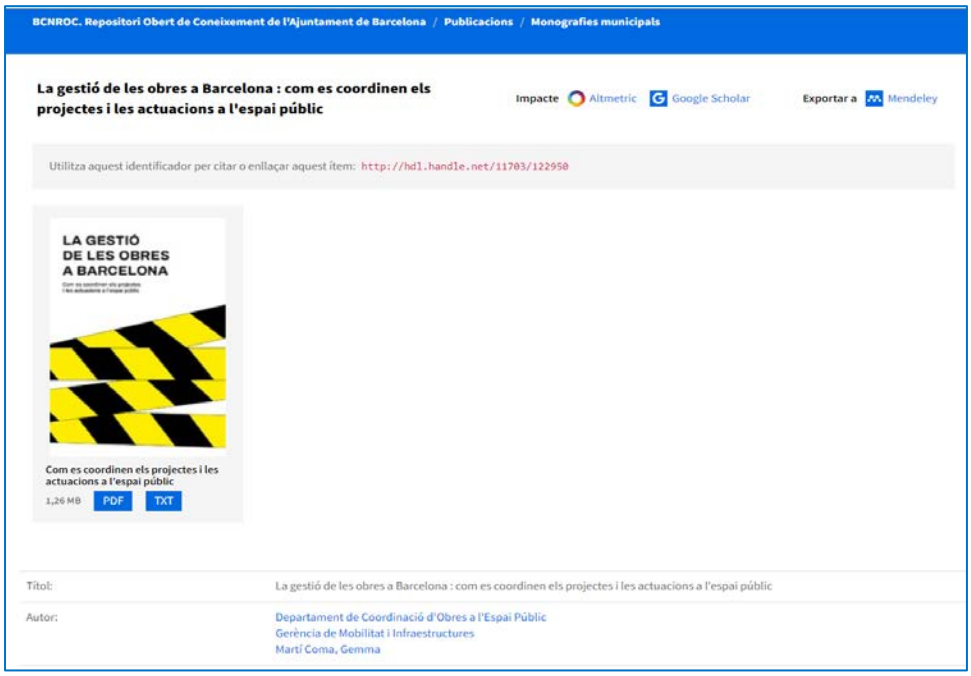

Els documents primer

Millora de la plana de metadades per visualitzar en primer terme el document.

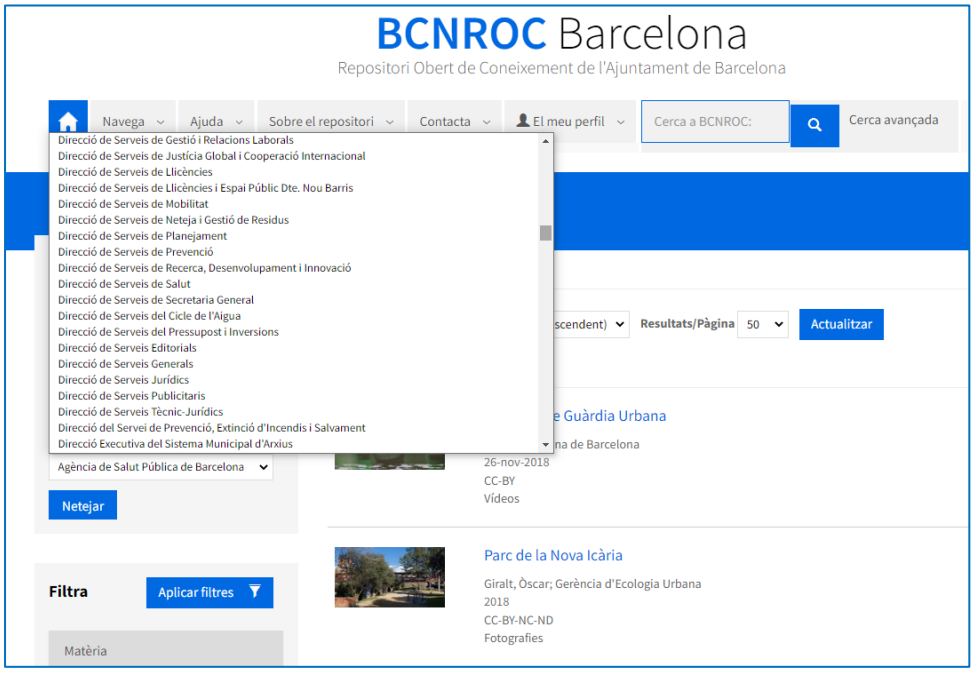

Cerca unívoca per nom de dependència

Gràcies a l'aplicació interna dels codis orgànics es permet trobar la documentació dels departaments municipals, malgrat hagin tingut canvi de nom al llarg dels anys.

Nova comunitat de Literatura científica

Aquesta comunitat pretén ser una porta per donar més difusió al coneixement científic produït des de l'esfera municipal.

La col·lecció del Museu de Ciències Naturals de Barcelona ha estat la primera en formar-hi part.

BCNROC

Amb aquest repositori obrim el coneixement municipal i garantim a la ciutadania l'accés lliure sense restriccions, immediat, gratuït i permanent a la documentació, per aconseguir societats més justes, inclusives i amb millor qualitat de vida (declaracions de Budapest, Bethesda i Berlin).

Clica a BCNROC per accedir-hi

Activitat vinculada a l'ODS 16

Pau, justícia i institucions sòlides.

Promoure societats pacífiques i inclusives per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.

16.10. Garantir l'accés públic a la informació i protegir les llibertats fonamentals, de conformitat amb les lleis nacionals i els acords internacionals.

BCNROC i Agenda 2030

Contribució del repositori institucional de l'Ajuntament de Barcelona a **l'ODS 16.10** per garantir l'accés públic a la informació

FOTOGRAFIES A BCNROC

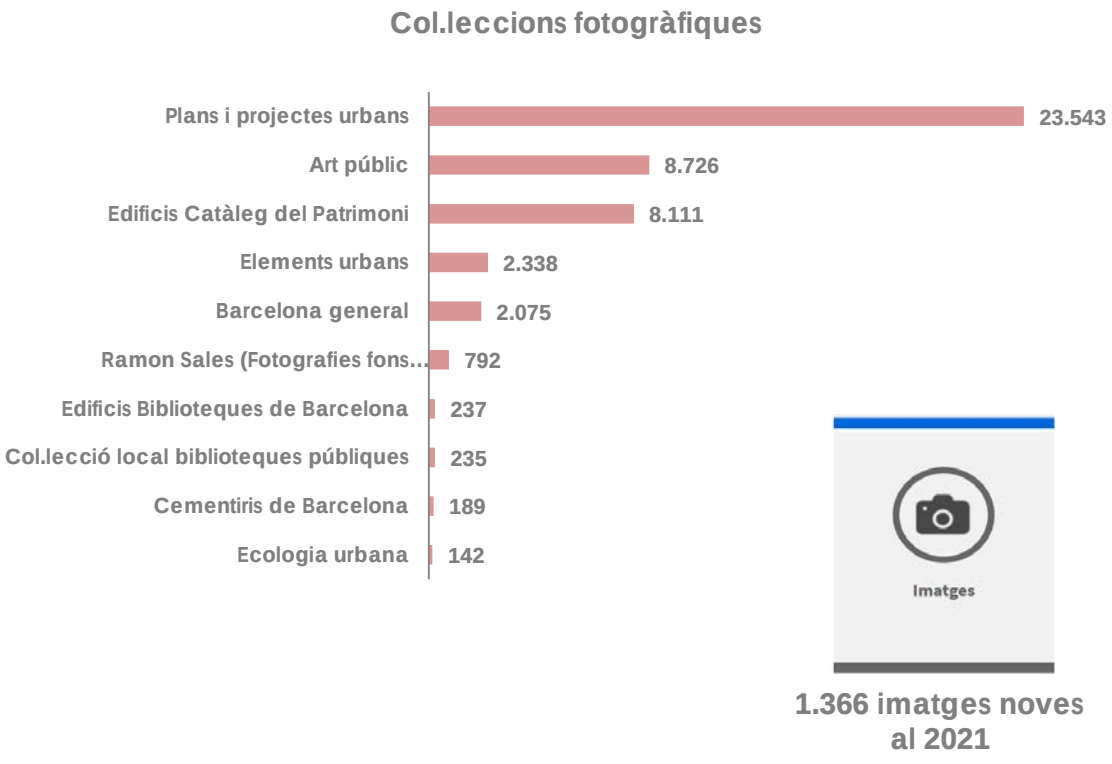

1.366 imatges noves al 2021

VÍDEOS A BCNROC

Pla de Barris 2016-2020

84 vídeos que conformen la memòria de les intervencions municipals als barris i visibilitzen els testimonis de veïns i veïnes.

Aquest pla tenia l'objectiu de reduir les desigualtats, impulsar l'activitat econòmica i millorar l'urbanisme, l'accessibilitat i els equipaments dels barris.

Projecte en col·laboració amb Foment de Ciutat i la Direcció de Comunicació Digital

Col·leccions temàtiques

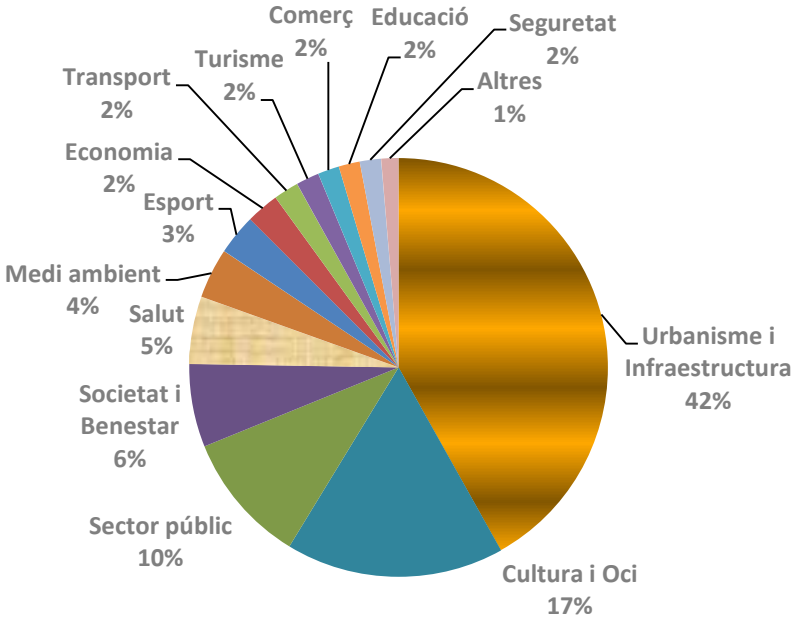

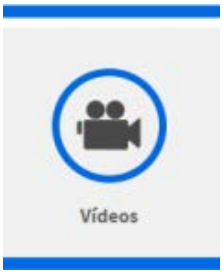

84 vídeos nous al 2021

BCNROC A TWITTER

BCNExplor@

Plataforma de descobriment dels fons SEDAC i biblioteques departamentals

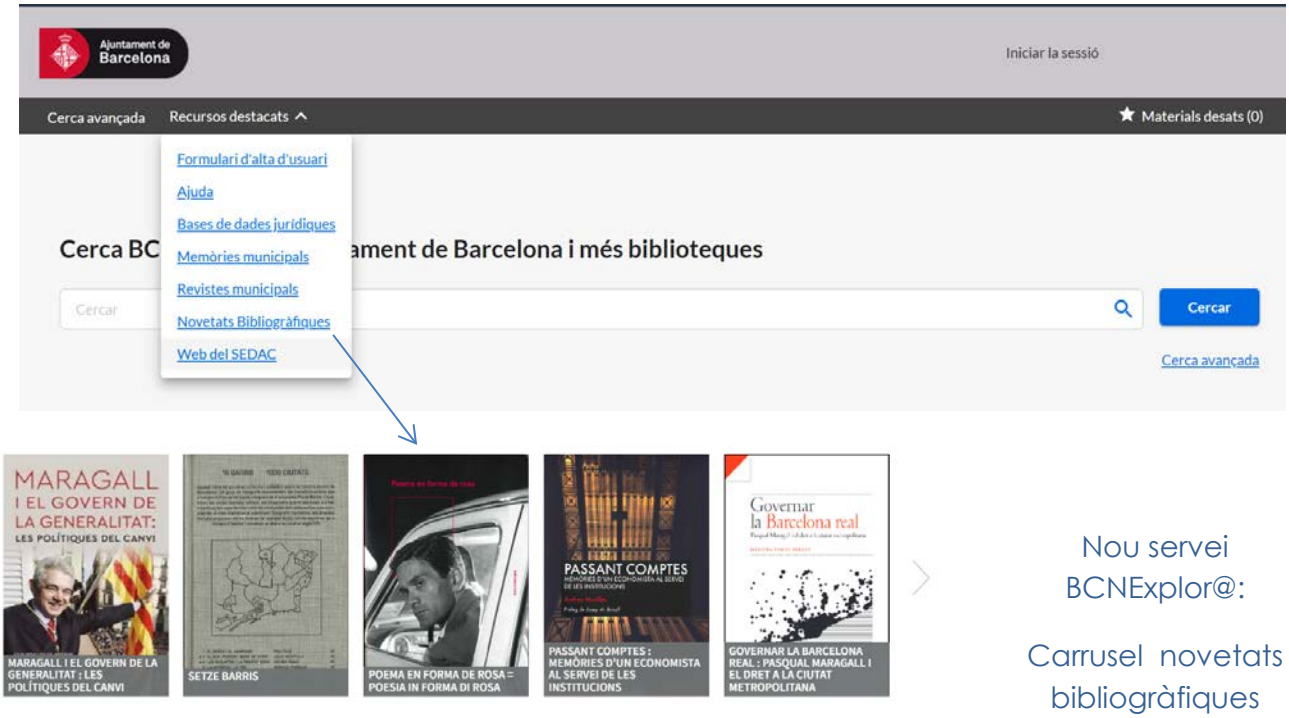

Nou servei BCNExplor@:

Carrusel novetats bibliogràfiques

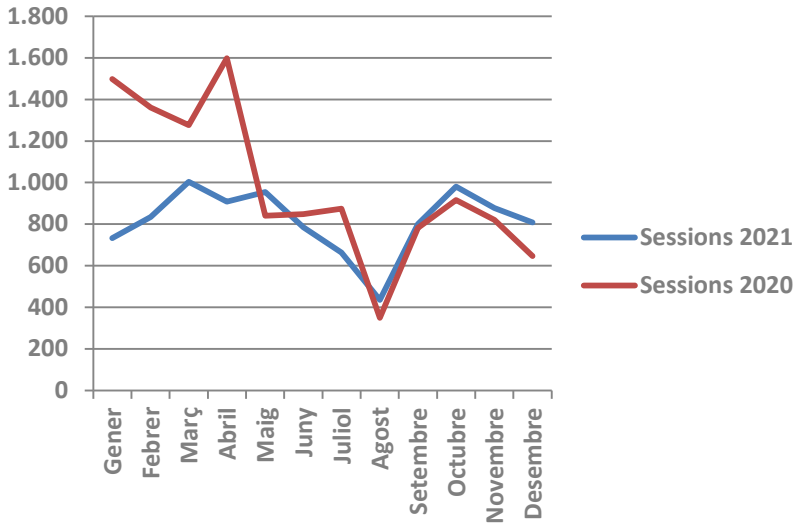

Orígen del tràfic de cerques

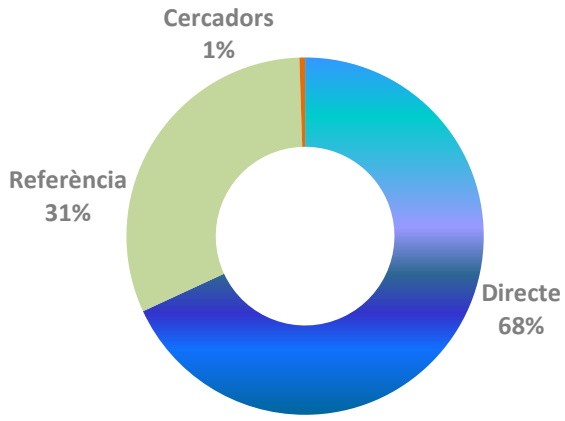

41.199
EXEMPLARS FÍSICS

Catalogacions per tipus de document

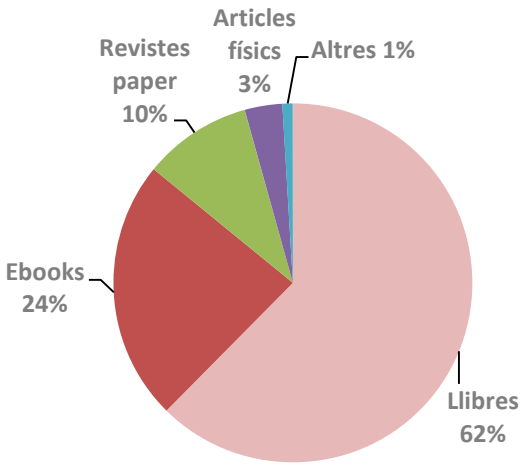

55.082
RECURSOS ELECTRÒNICS

53.591
DOCUMENTS DIGITALS O DIGITALITZATS

Distribució novetats a BCNExplor@

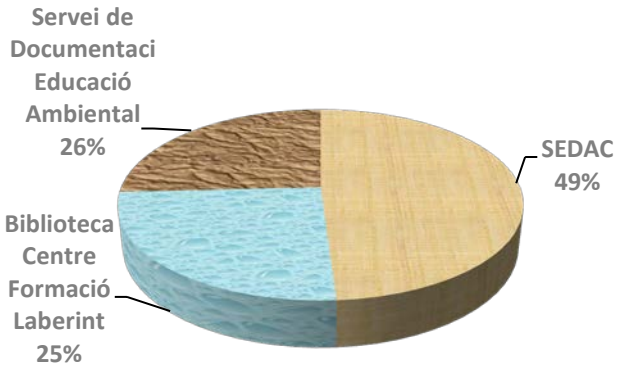

REVISTES

86 paper (16%)

457 en línia (84%)

FUNCIÓ

Valorar les col·leccions impreses municipals com un important element patrimonial diferenciador i apostar per la seva transformació a formats digitals

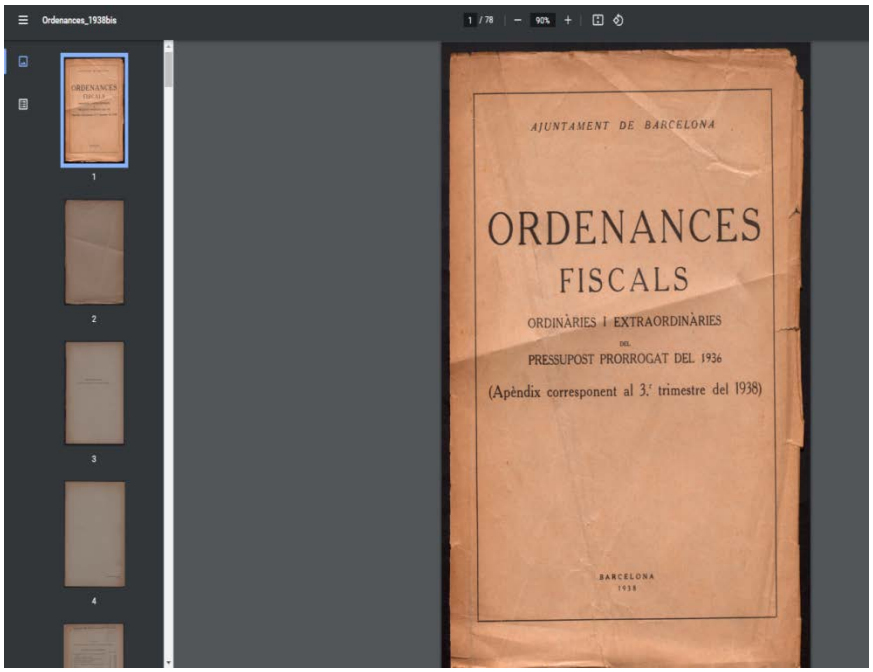

Digitalització de les ordenances fiscals en català i castellà des dels seus orígens

40.898 planes digitalitzades

Durant el 2021 s'ha fet la digitalització dels 125 volums de la col·lecció, i al 2022 es farà el tractament documental i la pujada al repositori per garantir l'accés lliure des del BCNROC

Projecte en col·laboració amb la Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat, l'Arxiu Contemporani i l'Arxiu Històric de la Ciutat

arca
ARXIU DE REVISTES CATALANES ANTIGUES

El patrimoni municipal a ARCA

Títol	Pàgines visualitzades	Usuaris
Gaseta municipal (1914-1999)	9.518	1.848
Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona (1902-2007)	4.223	703

Servei d'Adquisicions

El Servei d'Adquisicions gestiona les ordres de compra i/o subscripció de qualsevol tipus de recurs d'informació que sigui d'interès pels departaments municipals.

Les compres i subscripcions estan centralitzades al SEDAC en virtut de les Bases d'Execució del Pressupost que s'aproven cada any. El servei gestiona els contractes necessaris i la tramitació de la facturació.

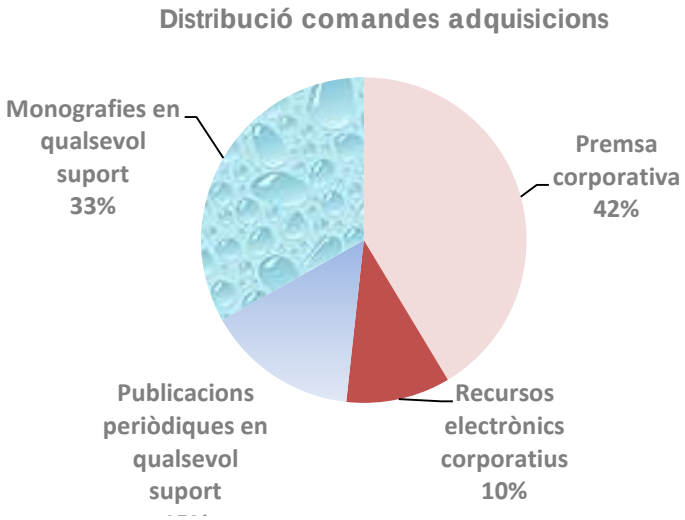

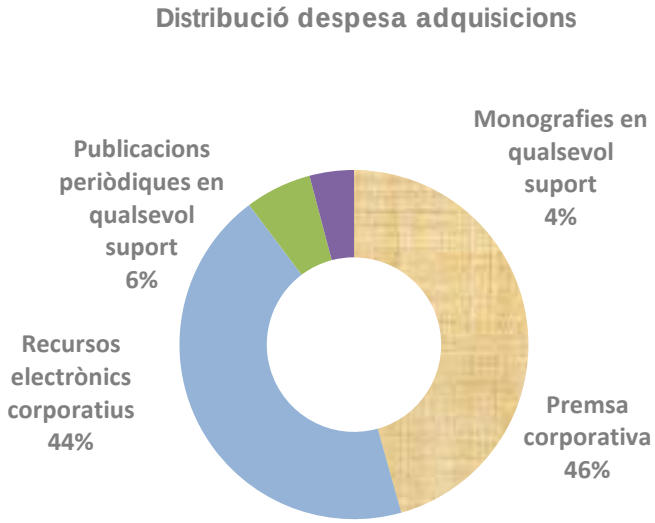

Volums de gestió

718 ordres de compra

6.764 factures

136 proveïdors

34 contractes de subscripcions

Biblioteques departamentals

Servei de Documentació d'Educació Ambiental

La Fàbrica del Sol
Passeig de Salvat Papasseit, 1
Dilluns: 10-14 h/15-17:30 h.
Dimarts-dijous: 10-14 h/ 15-18:30 h.
Divendres: 10-14 h.

Biblioteca especialitzada en recursos d'educació ambiental, entre ells, materials per la docència i la formació, aparells mesuradors de l'energia, kits experimentals i maletes temàtiques. Tots ells s'ofereixen en préstec a les escoles i els particulars que els demanin. La biblioteca fa una memòria anual on explica detalladament els serveis oferts.

2021

Usuaris: 256
Consultes: 592
Préstecs: 676
Accions de difusió: 124

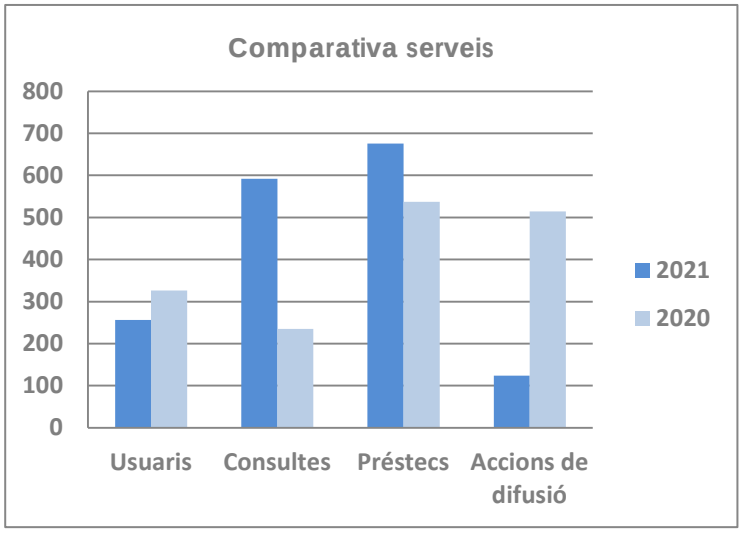

Biblioteca del Centre de Formació del Laberint

Parc del Laberint d'Horta
C/ Germans Desvalls, s/n
Dilluns-divendres: 10-14 h.
Dilluns, dimarts i dijous: 15:30 -18:30

Especialitzada en temes de botànica, jardineria, disseny de jardins, arquitectura del paisatge, medi ambient, ecologia i agricultura. És la memòria documental dels parcs de Barcelona i de les activitats realitzades per l'Ajuntament de Barcelona des de Parcs i Jardins. La biblioteca fa una memòria anual on explica detalladament els serveis oferts.

2021

Usuaris: 1.421
Consultes: 1.811
Préstecs: 2000
Accions de difusió: 361

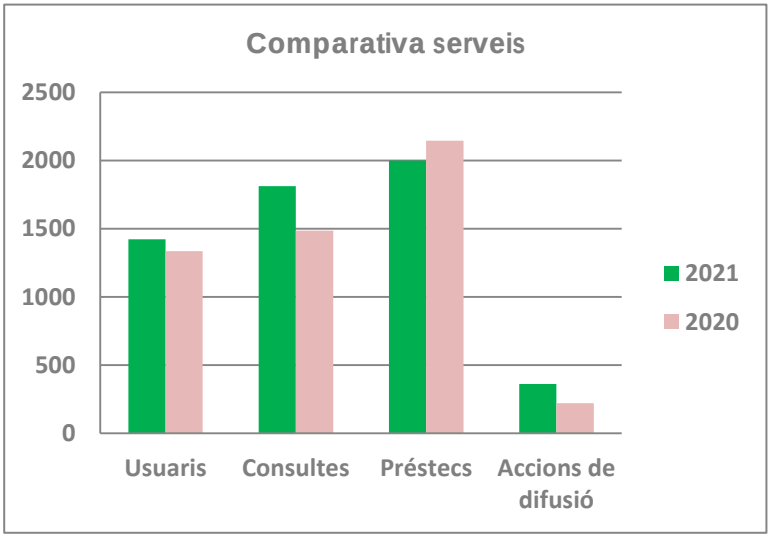

Biblioteca Funerària de Cementiris de Barcelona

Col·lecció de Carrosses Fúnebres.
Cementiri Montjuïc
Mare de Déu del Port, 56-58
Dimecres, dissabtes i diumenges:
10-14 h.

Fons especialitzat en temàtica funerària que s'ubica a l'espai destinat a la col·lecció de carrosses fúnebres del cementiri de Montjuïc. Acull rituals funeraris de diverses civilitzacions, des de la prehistòria fins l'actualitat, destacant els fons especialitzats en els ritus funeraris a l'Antic Egipte.

2021

Usuaris: 5
Consultes: 16
Préstecs: 3

Torre Jussana- Centre de Serveis a les Associacions

Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 30
Dilluns-dijous: 10-14 h/16-20 h.
Divendres: 10-18 h.

Fons especialitzat en el món associatiu, el tercer sector, les polítiques públiques sobre participació ciutadana i altres temàtiques com ara els comportaments i les actituds socials. S'adreça, principalment, a les persones vinculades a associacions, fundacions i cooperatives, estudiants i investigadors/es, professionals de l'administració pública i tercers interessats en aquestes temàtiques. Al 2021, l'equipament ha tingut molt poca activitat presencial degut a la crisi sanitària. S'han realitzat 5 préstecs.